

> Retouradres Postbus 20901 2500 EX Den Haag

gedeputeerde/bestuurder vervoerregio

Bestuurskern

Dir. Openbaar Vervoer en
Spoor
OV en Stations

Den Haag
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

Contactpersoon

C.A.A. Broeyer
Programmamanager

T 070-4561425
M +31(0)6-53402440

conny.broeyer@minienw.nl

Datum 4 februari 2020
Betreft Verzoek om indiening fietsstallingplannen en
innovatieprojecten in het kader van het Klimaatakkoord

Ons kenmerk

IENW/BSK-2020/18335

Bijlage(n)

1

Geachte heer/mevrouw ,

Met deze brief wil ik u namens Minister Van Veldhoven informeren over de besteding van de extra middelen voor fietsparkeren, die via het Klimaatakkoord ter beschikking zijn gekomen.

Zoals in het Klimaatakkoord vermeld ziet de Rijksoverheid dat de fiets een aantrekkelijk, duurzaam en gezond alternatief biedt voor de auto. Gelet op de diverse kansrijke projecten heeft het Rijk daarom, in aanvulling op de middelen die in het Regeerakkoord zijn gereserveerd, nogmaals €75 miljoen euro uitgetrokken voor de cofinanciering van fietsstallingen bij OV-knooppunten. De middelen zijn bedoeld om de overgang naar duurzame personenmobiliteit te versnellen en ondersteunen en bij te dragen aan de vermindering van de CO₂-uitstoot. Door bevordering van de fiets-treinreis en het gebruik van de fiets kan CO₂-uitstoot voorkomen of verminderd worden.

Daarmee sluit het Rijk aan op de regionale uitvoering van het Klimaatakkoord op basis van regionale mobiliteitsplannen. Het draagt eraan bij dat werknemers de overstap van de auto naar de combinatie fiets-trein kunnen maken, waarover afspraken zijn en worden gemaakt met werkgevers.

Om de effecten van fietsparkeren op de reductie van de uitstoot van broeikasgassen te meten wordt een monitorinstrument ingericht. Extra fietsparkeerplekken leiden tot hoger gebruik van de stalling en dus van de trein. Bij fiets -en treingebruik is de uitstoot van CO₂ relatief laag. De trein rijdt in Nederland op groene stroom. Door de monitor wordt het aantal nieuwe fiets-treinreizigers, die de fiets-treinreis verkiest boven de reis per auto, berekend en hun bijdrage aan vermindering van de CO₂-uitstoot.

In de afspraken van het bestuurlijk overleg MIRT van 20 – 21 nov. 2019 is opgenomen dat bij de besteding van het nieuwe budget de nadruk meer dan tot nu toe komt te liggen op hogere benutting van bestaande stallingcapaciteit en innovaties in het fietsparkeren. Het extra geld zal, met andere woorden, niet alleen bestemd worden voor "bijbouwen" maar ook voor innovatieve manieren om de capaciteitstekorten die er op veel plaatsen zijn, te verminderen.

In de voorbereiding van het BO MIRT 2019 heb ik u verzocht om een update van uw regionale plan van aanpak. Daarop zijn van diverse regio's nieuwe voorstellen voor stallinguitbreiding binnengekomen.

Voor de besteding van de nieuwe rijksmiddelen wil ik twee afzonderlijke processen met u in gang zetten: voor het prioriteren van stallingprojecten (1) en om gebruik te maken van innovatieve ideeën voor het fietsparkeren in Nederland (2).

1: nieuwe voorstellen voor stallingprojecten

Ik nodig u als provincies en vervoerregio's uit mij een lijst van stallinglocaties te sturen die in uw ogen urgent zijn om op korte termijn te worden gerealiseerd en waarvoor bestuurlijk draagvlak bestaat. Ik verzoek u daarbij rekening te houden met de updates van regionale plannen en bij de betrokken gemeenten te checken of de intentie bestaat om te investeren in extra stallingen bij stations en mij de resultaten van die inventarisatie te sturen.

Hieronder treft u de voorwaarden aan waaraan nieuwe stallingprojecten die in aanmerking willen komen voor een rijksbijdrage onder het Klimaatakkoord in elk geval moeten voldoen.

Voorwaarden

1. Het moet gaan om een stallingproject bij een treinstation.
2. De rijksbijdrage voor aanlegkosten en kosten van beheer/onderhoud/vervanging is 40% (incl. btw), en de regionale bijdrage is 60% (incl. btw). Er wordt een sluitende integrale business case voor aanleg, beheer en onderhoud voorgelegd.
3. Bij de kosten van beheer en onderhoud geldt ook de 60/40 verhouding, behalve voor de standaard maaiveldoplossing. Alleen bij deze stallingen neemt IenW om administratieve redenen de volledige kosten van beheer/onderhoud/vervanging voor zijn rekening. ProRail betaalt niet mee aan de exploitatiekosten en er vindt geen dubbele bekostiging van een fietsenstalling vanuit rijksmiddelen plaats, dat wil zeggen dat voor fietsenstallingprojecten geen aanvullende bekostiging wordt gezocht of verkregen vanuit andere rijksbudgetten dan Fietsparkeren bij stations.
4. Bij een realisatiebeslissing over een bewaakte/betaalde stallingsvoorziening wordt een modeexploitatieovereenkomst met een sluitende businesscase van de exploitatie voorgelegd.
5. Er wordt gebouwd volgens het principe van circulariteit - wat daaronder verstaan wordt vindt u in de toelichting in bijlage 1.
6. Het ProRail OntwerpVoorschrift Fietsenstallingen (OVS) is van toepassing¹.
7. Er wordt aangetoond dat de gemeente aan handhaving op fout –en langparkeren doet, zoals vormgegeven volgens het herziene Handboek Weesfietsenaanpak uit 2012.
<https://www.fietsberaad.nl/Kennisbank/Handboek-Weesfietsenaanpak-Stappen-naar-een-struct> . IenW/ProRail betaalt niet mee aan de handhavingskosten.
8. In geval van een bewaakte stalling draagt de exploitant zorg voor de handhaving binnen de stalling en maakt afspraken met de gemeente over het afvoeren van de verwijderde fietsen.
9. Er wordt aangetoond dat de gemeente fietsparkeernormen bij vergunningsvoorwaarden toepast bij nieuwbouw in de stationsomgeving, of onderweg is deze toe te passen.

---

¹ Het nieuwe OntwerpVoorschrift Fietsparkeren (OVS) is zo goed als gereed en zal op korte termijn gepubliceerd worden.

Bestuurskern
Dir. Openbaar Vervoer en
Spoor
OV en Stations

Datum
30 januari 2020

Ons kenmerk
IENW/BSK-2020/18335

10. De gemeente en/of regio verleent medewerking aan de monitoring van de CO2-effecten van het project. De monitoring zal centraal door IenW worden opgezet.

Bestuurskern
Dir. Openbaar Vervoer en
Spoor
OV en Stations

Bij de planuitwerking gelden de volgende uitgangspunten:

1. Cofinanciering vanuit IenW heeft in principe betrekking op extra benodigde capaciteit.
2. Voor het aantal te realiseren fietsparkeerplaatsen is de prognose van ProRail het uitgangspunt, verder gedetailleerd met lokale inzichten en cijfers.
3. Bij complexe situaties wordt in de voorbereidende (varianten-) studie standaard het meest veilige en doelmatige ontwerp als referentieontwerp opgenomen. Op dit referentieontwerp wordt de rijkssubsidie van maximaal 40% gebaseerd. Lokaal maatwerk is mogelijk, waarbij kosten van extra eisen en wensen van lokale/regionale overheden door deze partij(en) gedragen worden.
4. De betalingsbereidheid van de fietser dient benut te worden, bijvoorbeeld bij introductie van het eerste 24 uur gratis-regime of van het Zelfservice Fietsenstallingconcept.

Datum
30 januari 2020

Ons kenmerk
IENW/BSK-2020/18335

Voor de prioritering van de ingediende aanvragen zullen de volgende criteria worden gehanteerd:

Beoordelingscriteria

1. Absolute tekortprognose 2030

Dit is het tekort volgens de ProRail-prognose 2018 voor het station als geheel, aangevuld met informatie over de grootte van het relatief tekort.

2. Realisatiesnelheid

Dit kan worden aangetoond met een planning waarin het Schetsontwerp, Voorlopig Ontwerp, Definitief Ontwerp en moment van aanbesteding in de tijd zijn aangegeven.

3. Bouwkundige verwevenheid

Dit is de mate waarin het project verweven is met de ontwikkeling van de stationsomgeving of een gebouw, waardoor de kans groot is dat, als het nu niet gerealiseerd wordt, dit later tegen veel hogere kosten gerealiseerd moet worden.

Bij de uitvoering van de studies, de voorbereiding en aanbesteding van stallingprojecten speelt ProRail een adviserende rol. Ik verzoek u uw lijst van stallingplannen, met een toelichting die aansluit bij de beoordelingscriteria voor 1 mei 2020 op te sturen naar dop.van.ulzen@minienw.nl en in cc naar conny.broeyer@minienw.nl en wouter.vanminderhout@prorail.nl.

Vervolgproces.

In de Stuurgroep Fietsparkeren worden alle plannen geïnventariseerd en een advies voorbereid voor prioritering. Er wordt een longlist van stallingprojecten opgesteld, waartoe ook de projecten behoren die reeds onder Impuls Fiets een studiebijdrage hebben gekregen. Aan de hand van de beoordelingscriteria wordt een shortlist aan de minister voorgelegd, voor toekenning van rijksbijdragen aan bouw of studie van fietsenstallingprojecten. Het voorstel voor de shortlist moeten passen binnen het budget (€75 mln.) dat via het Klimaatakkoord beschikbaar is. Een financiële bijdrage aan de voorbereidende studie voor een stallingproject is geen garantie voor een rijksbijdrage voor de bouw, omdat het rijksbudget voor

fietsparkeren niet groot genoeg is om voor alle studieprojecten ook een bouwbijdrage te geven.

Bestuurskern
Dir. Openbaar Vervoer en
Spoor
OV en Stations

2. Innoveren bij fietsparkeren

Innovaties in het fietsparkeren kunnen bijdragen aan kostenbesparing, efficiëntere benutting, ruimtebesparing, voorkomen van de noodzaak om bij te bouwen, verduurzaming en meer gebruiksgemak voor de fietser of andere partijen die met fietsparkeren te maken hebben.

Datum
30 januari 2020

Ons kenmerk
IENW/BSK-2020/18335

Het is in het belang van alle partijen die bij fietsenstallingen betrokken zijn, dat er meer innovaties komen in bouw, onderhoud en exploitatie van fietsenstallingen en dat de kennis daarover wordt verspreid. Ook het vervangen van de eigen fiets door een deelfiets (stimuleren van gebruik in plaats van bezit) kan daar onder voorwaarden een bijdrage aan leveren. Zo kunnen beproefde innovaties of de kennis daarover zelfs een exportproduct worden. Met de inventarisatie en het verspreiden van kennis over innovaties is in het kader van het Bestuursakkoord Fietsparkeren en Tour de Force gedurende 2017 – 2019 een begin gemaakt, in de vorm van het startdocument Innovatieprogramma 2017-2019. Zie de website van CROW Fietsberaad <https://www.fietsberaad.nl/Innovaties-Fietsparkeren/Innovatieprogramma> . In november 2019 werd op het Fietsparkeercongres 2019 een groot aantal innovaties gepresenteerd en besproken. Daar wil IenW in samenwerking met de partners van Tour de Force nu een vervolg aan geven. Innovaties zijn in veel gevallen een kwestie van uitproberen en leren. Op het Fietsparkeercongres werd benadrukt dat het belangrijk is dat er samenwerkingsverbanden ontstaan tussen de wetenschap, industrie, adviesbureaus, overheden, vervoerders en overheidsorganisaties, zoals ProRail.

Ik nodig u uit om ons te laten weten met welke plannen of projecten u al bezig bent, of die u als provincie, vervoerregio of als gemeente, in 2020 wilt oppakken of doorontwikkelen. Ook horen wij graag waar u behoefte aan hebt op innovatiegebied. Het kan dus gaan om een globaal idee, een verdere uitwerking of opschaling van een vernieuwing, of een uitgewerkt projectplan voor een nieuwe pilot. Minister Van Veldhoven, die daartoe al tijdens het Innovatiecongres een oproep heeft gedaan, zal een samenvatting krijgen van uw reacties. In het kader van Tour de Force zal het Innovatieteam uw plannen en ideeën betrekken bij het maken van een vervolg-Innovatieprogramma. Het Innovatieteam fietsparkeren is een breed samengesteld team, dat het overzicht bijhoudt van wat er in het land op het vlak van innovaties gaande is, en hierin adviseert. Daarin zijn vertegenwoordigd: CROW, IenW, ProRail, twee grote gemeenten, een middelgrote gemeente, een provincie en NS.

U wordt verzocht uw innovatieve ideeën en plannen voor 3 april 2020 op te sturen naar jacco.peters@minienw.nl en in cc naar conny.broeyer@minienw.nl , wouter.vanminderhout@prorail.nl en het Innovatieteam bij het CROW, t.n.v. otto.vanboggelen@crow.nl .

Hoogachtend,

DE DIRECTEUR OPENBAAR VERVOER EN SPOOR

Ir. W.H.B. (Wino) Aarnink